

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΚΑ΄.

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ.

Σπουδάζοντες τὰς ἀρχαιοτάτας καὶ μεγαλοπρεπεστάτας τῶν οἰκοδομῶν τῆς Αἰγύπτου, εὐρίσκομεν ὅτι τὸ ἐξ οὗ κατασκευάσθησαν ὑλικὸν ὑπῆρξε τὸ ἐξῆς. Πλίνθοι ὡμοὶ κατασκευαζόμενοι διὰ τῆς τοῦ Νείλου ἰλύος, ἣ ἐμίγνυτο ποσότης ἀσήμαντος ἀχύρου, καὶ οἷτινες ἀκολουθῶς ἀπεξηραίνοντο εἰς τὸν ἥλιον· πλίνθοι ὅπτοι· τίτανος καὶ μάρμαρα συνδεόμενα διὰ κονιάματος τοιαύτης στερεότητος, ὥστε οὐδ' ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας κατωρθώθη ἔτι ἡ κατασκευὴ ὁμοίου.

Οἰκοδομαὶ πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ, ἥτοι κοινὰ οἰκήματα, δὲν περισώθησαν ἡμῖν· ἀγνοοῦμεν ἐπομένως τὸ τε σχῆμα καὶ τὸ ὑλικὸν δι' οὗ κατασκευάζοντο. Οἰκήματα ὁμῶς μεταγενέστερα τῶν ἐπιδρομῶν, εὐρίσκονται πανταχοῦ καὶ ταῦτα ἐκ πλίνθων ὁπτῶν εὖ καὶ καλῶς προσηρμοσμένων, ἀφοῦ ἠδυνήθη τὸ κονιάμα τῶν νὰ συγκρατήσῃ αὐτὰ μέχρι σήμερον, ἥτοι ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς.

Οἰκοδομαὶ τοιαῦται σωζόμεναι, ἔχουσι τὸ σχῆμα οἰκιῶν, τεμενῶν ἢ λουτρονῶν.

Αἱ οἰκίαι εἰσιν ἐν γένει ὑψηλαί, ἓνα μόνον ἔχουσι ὄροφον, ἀντὶ δὲ στέγης δῶμα ἀνάλογον διὰ κλίμα μὴ ὑετῶδες. Ἡ ἐσωτερικὴ διάθεσις αὐτῶν τηρεῖ τὴν πρωτοτυπίαν τῶν ἡθῶν τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἡ περιγραφή των ἀποβαίνει περιττὴ, καθόσον πάντες γινώσκουσιν αὐτάς. Αἱ οἰκίαι αὗται ἦσαν προωρισμέναι διὰ τοὺς εὐγενεῖς. Τὰ τεμένη ἔχουσι πάντοτε τὸ αὐτὸ σχῆμα, ἥτοι τὸ τοῦ ἐν Μέκκᾳ τεμένους. Οἱ λουτρονῶνες ἐπίσης ὁμοιάζουσι τοὺς σημερινούς.

Οἰκήματα λοιπὸν κοινὰ, δυνάμενα ν' ἀναχθῶσιν εἰς τὴν ἀρχαιότητα, δὲν εὐρίσκομεν. Ἐπειδὴ ὁμῶς τὰ σήμερον ἀνεγειρόμενα εἰσὶ κατὰ πάντα ὅμοια μὲ τὰ ἀρχαιότερα ἐξ ὧν διεσώθησαν, λογικὸν εἶναι νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ τε ὑλικὸν καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἀρχαιοτάτων ὑπῆρξεν οἷον τὸ τῶν σημερινῶν. Τὰ σημερινὰ τῶν φελλάχων οἰκήματα κτίζονται, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, δι' ἰλύος τοῦ Νείλου, ἣ μίγνυται ὀλίγον ἄχυρον, ἣ διὰ χρώματος κοινοῦ καὶ ὕδατος, ᾧ ἐπίσης μίγνυται ἄχυρον, ἣ διὰ σχοίνων πλεομένων καὶ ἀλειφομένων δι' ἀργίλου. Τὰ

οικήματα ταῦτα, ἰδίως ἐν ταῖς μικραῖς καὶ πτωχαῖς κώμαις, ἔχουσι τὸ σχῆμα φωλεᾶς χελιδόνων μὲ τὴν βᾶσιν πρὸς τὸ ἔδαφος, ἄνευ θεμελίων καὶ μὲ μίαν ἢ δύο ὀπὰς ὡσειδεῖς ἐν τῇ στέγῃ· ἡ θύρα τῆς εἰσόδου εἶναι χαμηλοτέρα τοῦ ἡμίσεος ἀναστήματος ἀνθρώπου· ἐν τῷ κέντρῳ δυσκόλως δύναται νὰ σταθῇ ἀνὴρ ὀρθῶς· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στεγάζονται διὰ καλάμων ἀραβοσίτου ἢ διὰ κλάδων καὶ φύλλων φοίνικος. Ἡ περιφέρειά των εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον 10—12 ποδῶν· οἰκοῦσι δ' ἐν αὐτοῖς 3—4 πρόσωπα· ἂν ὅμως ἡ οἰκογένεια πληθυνθῇ, δύναται νὰ οἰκῆσῃ καὶ πλείοτερα· δυσκόλως δὲ ἐλλείπει ἐκ τῶν οἰκιῶν ἡ αἴξ ἢ αἱ ὄρνιθες, αἵτινες μετὰ τῶν κυρίων των μετέχουσι τῆς κατοικίας. Αἱ οἰκογένειαι αἱ ἔχουσι ἀγελάδας, βουβάλους ἢ βόας, κατασκευάζουσι παρὰ τὴν οἰκίαν εἶδος αὐλῆς περιπεφραγμένης διὰ τοίχου τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ τῆς οἰκίας εἰσόδος χρησιμεύει καὶ διὰ τὴν εἰσόδον τῶν ζώων. Οὐδὲν ἐπιπλὸν ὑπάρχει ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐκτὸς κλιβάνου, κειμένου εἰς τὴν ἐσχατιὰν καὶ ψάθης, ἐφ' ἧς οἱ οἰκοδεσπότης τρώγουσι καὶ κοιμῶνται.

Παρατηροῦντες λοιπὸν ὅτι τὰ τε οἰκήματα, καὶ τὰ τεμένη καὶ οἱ λουτρῶνες κατασκευάζονται σήμερον ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ καὶ ἔχουσι τὸ αὐτὸ σχῆμα τῶν ἐπὶ τῆς ἀραβικῆς εἰσβολῆς, ἐλλόγως δέον νὰ συμπεράνωμεν ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι διὰ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ καὶ ὁμοιοτύπως κατασκεύαζον αὐτά. Καὶ τοι δὲ πρὸ πολλοῦ ἡ κυβέρνησις διέταξε τὴν ἀνεγέρσιν κωμῶν ἐρρύθμων, οὐχ ἦττον οἱ φελλάχοι ἀνεγείρουσιν αὐτάς. ὅπου

κάλλιον θελήσῃσι, πιστῶς ἀκολουθοῦντες τὸ ἀρχαῖον σχῆμα καὶ χρώμενοι τῷ αὐτῷ ὑλικῷ.

Τοῦντεῦθεν συμπεραίνομεν ὅτι αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ κολοσιαῖαι οἰκοδομαὶ τῆς ἀρχαιότητος ἦσαν προωρισμένοι μόνον διὰ τοὺς Θεοὺς καὶ τοὺς Βασιλεῖς. Ἐπειδὴ δὲ αἱ οἰκοδομαὶ τῶν Θεῶν, ἦτοι οἱ ναοὶ, ἐλκύουσι πλείοτερον τὴν προσοχὴν τοῦ σοφοῦ περιηγητοῦ, ἅτε παρέχοντες σύνολον ἀρχιτεκτονικῆς, γλυπτικῆς, μυθολογίας καὶ ἱστορίας, περιληπτικῶς θέλομεν εἶπῃ ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτῶν.

Ἡ Αἴγυπτος ἤγειρε μέγιστα μνημεῖα πολλοὺς αἰῶνας πρὸ τοῦ Ἀβραάμ, ἰδίως ὑπὸ τὴν IB'. δυναστείαν, ἅπερ κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν IZ'. καὶ KZ'. δυναστειῶν. Μεταγενεστέρως ἠγέρθησαν νέοι ναοὶ ἐκ τῶν λειψάνων τῶν καταστραφέντων, λειψάνων διακρινομένων ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῶν νεωτέρων μνημείων.

Πάντα τὰ Αἰγυπτιακὰ ἔργα φέρουσι χαρακτηριστῆρα κοινὸν μὲν, ἀλλὰ πρωτότυπον. Ἡ στερεότης των εἶναι μεγάλη· ὁ ὄγκος των γιγάντιος· ἡ μεγαλοπρέπειά των σοβαρά· ὡς πρὸς τὴν καλαισθησίαν ὅμως, εἰσι κατώτερα· ἡ τῶν μερῶν διάταξις καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὠραϊσμάτων χωλαίνουσιν ἐν αὐτοῖς. Ἐν εἶναι μόνον τὸ εἶδος τῆς αἰγυπτιακῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τὸ εἶδος τοῦτο ἐγεννήθη, ἀνεπτύχθη καὶ ἐπεκράτησεν ἐνταῦθα καὶ, καθὰ λέγει ὁ Σαιντ-Γιλαίρ, ὅταν τις ἴδῃ ἓνα μόνον ναὸν, εἶδε πάντας τοὺς ἄλλους. Αἱ δυναστεῖαι καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπέβαλον τὰς λεπτομερείας τῆς οἰκοδομῆς. Διὰ τοῦτο ὁ

Πλάτων, εἰς τοὺς Νόμους του, λέγει:

« Τὰ σχέδια ὑπῆρχον κατατ.θιμένα ἐν τοῖς Ναοῖς καὶ δὲν ἐπετρέπετο τοῖς ἀρχιτέκτοσι νὰ νεωτερίσωσιν ἐπιφέροντες μεταβολάς». Προσθέτει δὲ παρακατιῶν ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ὑπῆρχεν ἔτι ἐν ἰσχύϊ (κατὰ τὸ 400 ὁηλ.: Π. X.) ἐπεκτεινομένη εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ γλυπτικὴν, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν μουσικῶν τεμαχίων. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ναοὺς ποικίλων ἐποχῶν ἔχοντας τὸ αὐτὸ σχῆμα, τὴν αὐτὴν ἐσωτερικὴν διάταξιν.

Οἱ ναοὶ οὗτοι ἔχουσι ὠραίας στοὰς μὲ πρόσοψιν ἐκ 4 ἢ 6 στηλῶν ἐπὶ 3 ἢ 4 βάθους, ὧν τὰ κιονόκρανα, διαφέροντα ἀλλήλων, τέρπουσι διὰ τὴν πρωτοτυπίαν τὴν ὄρασιν. Ὁ κορμὸς αὐτῶν γέμει διαφόρων ζωγραφικῶν καὶ ἱερογλυφικῶν. Δὲν ὑπάρχει Αἰγυπτιακὸν μνημεῖον μὴ φέρον τοιαῦτα ἱερογλυφικά. Καὶ αὐτοὶ οἱ τῶν ναῶν τοῖχοι πολλάκις φέρουσι τοιαῦτα. Τινὲς τῶν ναῶν ἔχουσι πύργους ὑψηλοῦς τετραγώνους παρακειμένους, ἢ μᾶλλον πυραμίδας ἀποτετημένους, ὡς ὁ ναὸς τοῦ Ἐδφοῦ. Καὶ τοι τὰ τοιαῦτα κτίρια ἔχουσι πλέον τῶν 80 ποδῶν ὕψος, γέμουσιν εἴτε ἱερογλυφικῶν, εἴτε ἀναγλύφων.

Αἱ στέγαι των συνίστανται ἐκ πλακῶν λιθίνων. Φέρουσι δὲ κλίμακα δι' ἧς ἀνέρχονται ἐπὶ τῆς στέγης ἢ δώματος. Ἄλλοι ναοὶ ἔχουσι πολυάριθμα ἐσωτερικὰ δωμάτια, προωρισμένα φαίνεται διὰ τὰς διαφόρους ἱεροτελεστίας, οἷον τὴν μύησιν, τὴν ταρίχευσιν κτλ. Ἐν διαφόροις μέρεσιν εὐρίσκονται ζωγραφίαι παριστῶσαι τὰς θρησκευτικὰς ταύτας τελετάς, αἵτινες ἦσαν ἱερώταται παρὰ τοῖς

λαοῖς ἐκείνοις.

Εἰσερχόμενός τις εἰς τὰς στοὰς, βλέπει τὰ δωμάτια ταῦτα εὐθυγράμμως κείμενα. Τὸ πρῶτον δωμάτιον εἶναι μικρότερον, τὸ ἐπόμενον ὀλίγον μεγαλύτερον, καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρι τοῦ τελευταίου, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἄδυτον τοῦ ναοῦ, οὗτινος αἱ αὐλαὶ ἀπέκρυπτον τὰς μυστηριώδεις ἀληθείας, γνωστὰς μόνον ὀλίγαῖς τισιν ἐκλεκτοῖς θνητοῖς, προωρισμένοις νὰ ἀρχῶσι τοῦ ἀμαθοῦς ὄχλου.

Ὁ ἡμέτερος Ἡρόδοτος γράφει περὶ τῶν ναῶν τούτων τὰ ἑξῆς.

« Τὰ τῶν ναῶν ἄδυτα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ παραπετάσματος χρυσοῦφάντου· ἂν ὅμως ἠθέλετε εἰσδύσει εἰς αὐτὰ, ζητοῦντες Θεὸν τινα, ἠθέλετε ἶδει ὑπάλληλον τοῦ ναοῦ ἀξιοπρεπῶς ἐμφανιζόμενον, ψάλλοντα ὕμνον τινὰ ἐν γλώσσῃ Αἰγυπτιακῇ καὶ ἀνασύροντα τὸ παραπέτασμα. Τότε τί ἐπαρουσιάζετο; Πολλάκις γαλῆ, ἢ κροκόδειλος, ἢ ὄφις, ἢ ἄλλο τοιοῦτον ἐπιπλαθὲς ζῶον, συνεσπειρωμένον ἐπὶ τάπητος πορφυροῦ!»!

Τὸ φῶς εἰσερχεται εἰς τοὺς ναοὺς διὰ μόνων τῶν στοῶν, διὰ τοῦτο τὸ σκότος εἶναι βαθύτερον ἐφ' ὅσον τις προχωρεῖ εἰς τὰ ἔνδον τοῦ ναοῦ. Ὑπάρχουσι δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν δωματίων στενοὶ καὶ σκοτεινοὶ διάδρομοι, φέροντες εἰς σκοτεινότητα μικρὰ δωμάτια, ἅπερ βεβαίως ἐχρησίμευον ὡς τάφοι. Ὁ τολμῶν νὰ εἰσδύσῃ εἰς αὐτὰ, ὑφίσταται ἔφοδον χιλιάδων νυκτερίδων, λαβουσῶν προαιωνίαν ἐν αὐτοῖς κατοχὴν καὶ σβενουσῶν τὰς λαμπάδας δι' ὧν βαδίζει εἰς τὰ σκότη ὁ εἰσερχόμενος.

Ο ΛΙΒΙΓΚΣΤΩΝ.

Ὁ διάσημος οὗτος περιηγητὴς ἔγραψεν αὐτοβιογραφίαν τινά, ἐξ ἧς μεταφράζομεν τὰ ἐξῆς, ὅπως καταδειχθῆ καὶ αὐτῆς ὅτι ἡ θέλησις εἶναι τι μέγα, μεγάλα δυναμένη νὰ κατορθώσῃ.

..... Ἐγεννήθην ἐν Σαωτία. Οἱ γονεῖς μου ἦσαν πτωχότατοι ὑπηρέται. Δικαιτῆ με ἐποποθέτησαν εἰς νηματοκλωστήριόν τι, ἐνθα μοὶ ἀνετέθη τὸ ἔργον τοῦ συστρέφειν τὸ νῆμα, ἵνα διὰ τοῦ εὐτελοῦς μισθοῦ μου βοηθῶ τὴν οἰκογένειάν μου. Διὰ τῶν χρημάτων ἅπερ ἐκέρδησα τὴν πρώτην ἑβδομάδα, ἠγόρασα γραμματικὴν Λατινικὴν. Ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐξηκολούθουν σπουδῶν ἀνευδότης τὴν γλῶσσαν ταύτην, καὶ μεταβαίνων πρὸς τοῦτο καθ' ἑκάστην εἰς ἑσπερινὴν τινα σχολὴν, ἐν ἧ ἀπαραδόσεις ἐγένοντο ἀπὸ τῆς 8ης μέχρι τῆς 10ης τῆς νυκτός. Ἐξερχόμενος τῆς σχολῆς, καταγινόμεν μελετῶν μέχρι τῆς 12ης καὶ πολλὰς πέραν τοῦ μεσονυκτίου, ὁπότεν ἡ μήτηρ μου μοὶ τὸ ἠμυπόδιζεν, ἀφαιρούσά μοι τὸ βιβλίον. Εἰς τὸ νηματοκλωστήριον ὤρειλον νὰ παρευρίσκωμαι τὴν πρωίαν κατὰ τὴν ἑθνη, ἐνθα ἔμενα μέχρι τῆς 8ης ὥρας τῆς ἑσπέρας ἀνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης διακοπῆς ἢ τῆς ἀναγκαίουσης μόνον διὰ τὸ φαγητόν. Οὕτω πως ἐσπούδασα πλείστους τῶν κλασικῶν συγγραφέων. Δεκαεξαετῆς ὢν, ἐγίνωσκον καλῶς τὸν Ὁράτιον καὶ τὸν Βιργίλιον.

Ὁ καθηγητὴς τῆς σχολῆς ἐκείνης εἰς ἡν ἐσύχναζον, ἦτο ἀνὴρ ἀγαθός καὶ φιλόσοφος. Ἐδίδασκε δὲ πάντας ἐπὶ εὐτελεστάτῃ ἀμοιβῇ. Διὰ τοῦτο πληθὺς παιδίων πτωχῶν συνέρρεον καθ' ἑσπέραν εἰς τὰ μαθήματά του.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν δὲν ἐξέλεγον τὰ βιβλία. Ἀνεγίνωσκον πᾶν εἴτι περιήραστο εἰς χεῖράς μου, ἐξαιρουμένων μόνων τῶν μυθιστορημάτων, καὶ τοῦτο διότι δὲν ἠγάπων τὴν

προσποίησιν, ταῦτα δὲ μοὶ ἐφάνοντο αὐδὲν ἄλλο ἢ προσποιήσις. Τὰ ἐπιστημονικὰ ὅμως βιβλία, καὶ ἰδίως αἱ περιηγήσεις, με ἐθελγον.

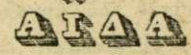
Ἐξηκολούθουν τὰς σπουδὰς μου ὡς καὶ ἐν ταῖς ὥραις τῆς ἐργασίας μου. Ἐποποθέτουν τὸ βιβλίον ἐπὶ τοῦ κλωστηρίου, καὶ ἐνῶ ἐργαζόμεν δια τῶν χειρῶν, διὰ τοῦ βλέμματος ἀνεγίνωσκον. Οὕτω συνείθισα νὰ καταγινώσκω χωρὶς τὸ παράπαν νὰ με ἐνοχλῆ ὁ τῶν μηχανῶν θόρυβος. Εἰς τὴν συνήθειαν ταύτην ὀφείλω τὸ σημερινόν μου προτέρημα τοῦ νὰ δύναμαι νὰ γράφω καὶ ν' ἀναγινώσκω ἐν πάσῃ τῇ ἀναπαύσει ἐν μέσῳ παιδῶν ταρασσάντων τὴν γειτονείαν, ἢ ἐν μέσῳ ἀγρίων ὄρχουμένων καὶ οὐρλιζόντων.

Δεκαενεαετῆς προῦβιβάσθην εἰς τὸ νηματοκλωστήριον. Μοὶ ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις κλωστικῆς μηχανῆς, ἥτοι ἔργου λίαν κοπιαστικοῦ διὰ τὸν ἴσον καὶ ἀδυνάτου κράσεως.

Ἄλλ' ἡ πληρωμὴ ἦτο ἀνάλογος τοῦ κόπου καὶ διὰ τῶν οἰκονομιῶν μου κατώρθωσα νὰ διέλθω τὸν χειμῶνα ἐν Γλασκώβη καὶ ν' ἀκολουθήσω μαθήματα ἱατρικῆς, Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ θεολογίας.

Οὐδεὶς ποτε με ἐβοήθησε χρηματικῶς, διὰ τοῦ χρόνου δὲ καὶ τῶν ἐνεργειῶν μου ἤθελε κατορθώσω νὰ πραγματοποιήσω τὸ σχέδιόν μου τοῦ νὰ μεταβῶ εἰς Κίνα ὡς ἱατρός τῶν ἱεραποστόλων, ἀν δὲν με συνεβούλευον νὰ λάβω μέρος μᾶλλον εἰς τὴν βιβλικὴν ἐταιρίαν ταῦ Λονδίνου, ἣτις διατέλει ζῆνη τῶν διαιρέσεων τῆς θρησκείας καὶ ἣτις δὲν ἐπεμπε τοῖς εἰδωλολάτραις οὔτε ἐπισκοπικοῦς, οὔτε πρεσβυτεριανοῦς, οὔτε ἀνεξαρτήτους, ἀλλὰ τὸ **Εὐαγγέλιον**. Ἐπέισθην.

Τελειώσας τὰς σπουδὰς μου τῆς ἱατρικῆς καὶ ἐκλέξας ὡς θέμα τῆς ἐναίσιμου διατριβῆς μου ἀσθενεῖαν τινα, ἧς ἡ διάγνωσις ἀπῆται στηθοσκοπίον, ἠγάγκασα τοῦς καθηγητὰς μου νὰ με ἐξετάσωσιν ἐπ' αὐτῆς μετὰ πλείονος αὐστηρότητος. Τέλος, ἔλαβον τὸ δίπλωμα ἱατρο-

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. φυλλάδιον).

Τῶν γεγονότων τούτων εἶχε γινῶσιν καὶ ὁ Ἄμων Ἄσσαρ. Τὴν μὲν ἐξέγερσιν τῶν Αἰθίοπων διενήργησεν αὐτὸς ὁ ἴδιος, τὴν δ' ἐκλογὴν τοῦ Ραδάμιος προενόησεν. Ἐσκήρθη τότε νὰ ἐπωφεληθῆ τοῦ πρὸς τὴν κόρην τοῦ ἔρωτος τοῦ στρατηγοῦ καὶ νὰ μεταχειρισθῆ αὐτὸν ὡς ὄργανον εὐδοξώσεως τῶν σχεδίων του. Ἐνῶ λοιπὸν ἔμενον ἀμφοτέρω, πατὴρ καὶ κόρη, σιωπηλοὶ, αἴρνης ὁ γέρον λέγει τῇ Αἰδᾶ.

— Οὐγατερ, ἡ ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τῆς πατρίδος μας πλησιάζει. Σὺ ὅμως δύνασαι πλείοτερον παντὸς ἐτέρου νὰ συντελέσῃς εἰς αὐτήν. Μὴ ζητήσῃς νὰ μοὶ ἀπουκρύψῃς τὸ αἶσθημά σου. Γινώσκω ὅτι ἀγαπᾶς τὸν Ραδάμιν, παρ' οὗ ἀνταγαπᾶσαι. Γινώσκω ἐπίσης ὅτι ἀντίζηλός σου εἶναι ἡ ἰσχυρὰ Ἄμνερις. Ἐδῶ μένουσα εὐρίσκεισαι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐχθρᾶς σου, ἐν δ' ὁ πατήρ σου θριαμβεύσῃ, σὺ θὰ ἐξουσιάζῃς ἐκείνης. Τότε θ' ἀποκτήσῃς πάντα συλλήβδην τὰ ἀγαθὰ, πατρίδα, ὄρόνον, ἐραστήν. Ἐννοεῖς τὸ μέγεθος τοῦ ἀποκτήματος;

— Ὡ! ναί, πάτερ μου, τὸ ἐννοῶ.

— Ἐκεῖ τότε, ἐν τῇ πατρίδι μας, γίνεσαι σύζυγος τοῦ Ραδάμιος. Ἐδῶ ὅμως, ἀν γίνῃς τοιαύτη, οὐδέποτε θὰ συνδοξασθῇς μετ' αὐτοῦ, οὐδέποτε θὰ συνάρξῃς μετ' αὐτοῦ.

— Βεβαίως, πάτερ μου.

— Τὴν εὐτυχίαν λοιπὸν δύνασαι νὰ ἀπολάβῃς, ἀν κατορθώσῃς νὰ μάθῃς τίνα ὁδὸν θ' ἀκολουθήσῃ ὁ Αἰγυπτιακὸς στρατός.

— Τί μοὶ λέγεις, πάτερ; Νὰ προδώσω τὸν ἄνδρα ὅστις χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην μου; τὸν ἐραστήν μου; ἐκείνον ὅστις προσέτιμῃσεν ἐμὲ τῆς βασιλοπαίδος; ὦ! φρίττω καὶ ἀκούουσα τοιαύτην ἰδέαν!

χειρουροῦ μετὰ χαρᾶς ἀφάτου, καθόσον τὴν ἱατρικὴν ἐθεώρουν ὡς μέσον ἀγαθοεργίας. Δι' αὐτῆς δύναται τις νὰ καθίσταται ὠρέλιμος τῇ ταλικίνῃ ἀνθρωπότητι.

Ἡμῖν εἰς θέσιν λοιπὸν νὰ μεταβῶ πάρυτα εἰς Κίνα, ἀλλ' ὁ ἕνεκα τοῦ ζητήματος τοῦ ὁπίου κηρυχθεὶς τότε πόλεμος, ἦτο ἐν τῇ ἀκμῇ του καὶ δὲν ἐθεώρησαν τὴν στιγμὴν κατάλληλην νὰ με ἀποστείλωσιν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Ἐκολακευόμεν ἐλπίζων ὅτι διὰ τῆς ἱατρικῆς ὅκ κατώρθουν ν' ἀνοίξω εἰσοδὸν καὶ νὰ εἰσδύσω εἰς τὸ βάθος τῆς μεγάλης ἐκείνης αυτοκρατορίας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ εἰρήνη δὲν ἐφαίνετο προσεγγίζουσα, ἐστράφημ πρὸς τὴν Ἀφρικὴν. Συνεπλήρωσα πρῶτον τὰς θεολογικὰς μου σπουδὰς, ἔλαβον τὸ δίπλωμά μου καὶ ἐπεβιβάσθην τῷ 1840 εἰς πλοῖον, δι' οὗ μετὰ πλοῦν τριῶν ὅλων μηνῶν ἐφθασα εἰς τὸ Ἀκρωτήριον. Ἐκεῖ ἔμεινα ὀλίγον καιρὸν, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπῆλθον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀφρικῆς, ἐνθα διήλθον 16 ἔτη, ἥτοι ἀπὸ τοῦ 1840 μέχρι τοῦ 1856, μετερχόμενος τὸν ἱατρὸν καὶ κηρύττων τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς Ἰθαγενεῖς.

Κατὰ τὰς ὁδηγίας ἃς ἔλαβον ἐκ Λονδίνου, ὤρειλον νὰ βρῶμαι πάντοτε πρὸς βορρᾶν. Ἐρθεσα λοιπὸν μέχρι Κουριμάν. Μετὰ τρίμηνον ἐν αὐτῷ διαμονῇ μετέβην εἰς μέρος καλούμενον τότε μὲν Λεπελολέ, σήμερον δὲ Αἰτουμπαρούμπα. Ἐνταῦθα ἔμαθον τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τοὺς νόμους, καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, ὅστις ἐστὶν ἡ φυλὴ τῶν Βακουένι· αἱ γινώσκει δὲ αὐταὶ μ' ἐχρησίμευσαν ἀκολούθως· μεγάλως εἰς τὰς σχέσεις μου μετὰ τὸν ρηθέντα λαόν..... κτλ.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ Λιβιγκστὼν. Τύπος καρτερίας καὶ φιλομαθείας, ἄξιος βεβαίως μιμήσεως. Αἱ περιηγήσεις του δὲ καὶ τὰ συμβάντα τὰ ἐπακολούθησαντα ἀπὸ τῆς εἰς Αἰτουμπαρούμπα ἀφίξεώς του μέχρι τοῦ θανάτου του, ἵνα ἐκτελώσιν, ἀπαιτοῦνται τόμοι ὀλόκληροι!

— Θά σώσης τὴν πατρίδα σου, κόρη μου, ὅ ἀπαλλάξης αὐτὴν τοῦ ζυγοῦ, τὸν τάφον τῆς μητρός σου βεβηλώσειαν, σὲ αὐτὴν τῆς δυστυχίας, τὸν ἔρωτά σου βεβαίως καταστροφῆς.

— Δὲν δύναμαι, πᾶτερ, νὰ προδώσω τὸν ἔραστήν...

— Ἀρνεῖσαι λοιπὸν;... Λοιπὸν ποθεῖς νὰ ἴδῃς τὴν Αἰθιοπίαν κατεστραμμένην, τὰς πόλεις τῆς κατηρειπομένης, τοὺς ναοὺς τῆς κατηδαφισμένου, τοὺς τάφους τῆς καταπαυμένου, τὰς γυναῖκας τῆς ἀτιμαζομένης, τὸ αἷμα τῶν τέκνων τῆς ῥέον ποταμῶν, τοὺς θεοὺς τῆς ὑβρίζομένους; Ταῦτα πάντα ποθεῖς νὰ ἴδῃς;

— Πᾶτερ... εὐσπλαγχνίαν!..

— Θέλεις νὰ ἴδῃς τὰς σκιάς τῶν θανόντων ἐγειρομένης ἀπειλητικῶς ἐκ τοῦ τάφρου τῶν ἑνα σὲ καταρατῶσι διὰ τὴν ἀφιλοπατρίαν σου, καὶ πρώτην τὴν σκίαν τῆς ἀτυχῆς μητρός σου;...

— Πᾶτερ μου... πρὸς Θεοῦ!... γενοῦ ἴλωσ...

— Δὲν πρέπει τότε νὰ μὲ ἀποκαλῆς πατέρα. Δὲν εἶσαι πλέον θυγάτηρ μου, δὲν εἶσαι Αἰθιοπίς, ἀλλ' εἶσαι ταπεινὴ δούλη καὶ τρέμουσα τοῦ Φαραῶ.

— Ὅχι, πᾶτερ δὲν εἶμαι δούλη, εἶμαι αἰχμάλωτος. Ἀγαπῶ τὴν Αἰθιοπίαν, λατρεύω τὴν πατρίδα μου, ποθῶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς καὶ τὴν ἐμὴν, ἀλλ' ὄχι προδίδουσα τὸν ἔραστήν μου. Μὴ, πρὸς τοὺς Θεοὺς, μὲ προτρέψεις εἰς τοῦτο, πᾶτερ φείσθητί μου. Ἀπόκτεινόν με μᾶλλον...

— Ζῶν, θρόνον, πατρίδα, εὐδαιμονίαν, θησαυροὺς, δόξαν, τὰ πάντα ἀρνεῖσαι λοιπὸν;

— Ὅχι, ἀλλὰ... διὰ προδοσίας...

— Φύγε λοιπὸν, κατηραμένη καὶ ἀφιλόστοργος κόρη! Ποτὲ δὲν θὰ μὲ ἴδῃς πλέον νὰ μειδιάσω, ποτὲ δὲν θὰ σ' ἐναγκαλιθῶ. Φύγε μακρὴν μου... φύγε, καὶ εἶθε νὰ μεταμεληθῆς.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἄμων Ἄσσαρ ἀπῆλθεν. Ἡ Ἄμνερικ μεταμφιεσμένη εἶχεν εἰσέλθῃ καὶ κρυβῆ ἐν τούτοις εἰς κατάλληλον μέρος ἀπαρατήρητος.

Ἡ Αἰδᾶ ἔμεινε μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τῆς ἀναχώρησιν σύνουσι καὶ σκυθρωπῆ. Ἀνεπόλει τοὺς φοβεροὺς τοῦ γεννήτορος λόγους καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπεν ἐγειρόμενον τῆς μητρός τῆς τὸ φάσμα ἵνα ἐπιπλήξῃ αὐτὴν διὰ τὴν ἀπειθειάν τῆς. Δὲν ἐπειθετο ἀφ' ἐνός ὅτι εἶδει νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν προτροπὴν τῆς προδοσίας, ἀλλ' ἐρροβείτο ἀφ' ἐτέρου μὴ αἰ πατρικαὶ ἀραὶ καὶ ἡ μῆνις ἐπηρεάσωσι τὴν τύχην τῆς ἀπαισίως. Ἡθέλησε τότε νὰ ἐξετάσῃ τοῦ ἀστεράς, ὅπως μαντεύσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐπίστευεν, ὡς οἱ συμπατριῶταί τῆς, ὅτι οἱ ἀστέρες προλέγουσι τὸ μέλλον, ὡς ἐπίστευεν ὅτι οἱ τεθνεῶτες περιπλανῶνται ἀόρατοι εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπιβλέπουσι καὶ προστατεύουσι τοὺς ἐπιζῶντας συγγενεῖς. Παρετήρει λοιπὸν τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ μυστηριώδες στερίωμα, καὶ ἔστρεφεν ἐνίστη τὰ ἐκθαμβω βλέμματα πρὸς τὴν περικυκλοῦσαν αὐτὴν ὥραϊαν φύσιν. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν φόβων καὶ σκέψεων ἐπῆλθεν αὐτῆς ἡ ἀνύμνησις τῆς πρώτης μετὰ τοῦ Ραδάμιος συνεντεύξεώς τῆς. Ἡ ἡδονικὴ ἀναπόλησις αὐτῆς ἐμετρίασε τὴν μελαγχολίαν τῆς. Ἐνόμιζε δὲ τότε ὅτι ἔβλεπε τὴν σκίαν τῆς μητρός τῆς θέλουσαν νὰ προστατεύσῃ αὐτήν. Προσέβλεπε λοιπὸν αὐτὴν περιδῶς καὶ φιλοστόργως καὶ περιέμενε ν' ἀκούσῃ παρ' αὐτῆς συμβουλὴν τινα, ἀλλ' ἀντὶ ταύτης ἤκουσε βήματα. Ἦτον ὁ Ράδαμις, ὅστις ἔσπευδε πρὸς συνάντησίν τῆς.

Ἡ τοῦ ἔραστοῦ τῆς παρουσίᾳ ὅσῳ καὶ ἂν ἦτο ἐπιθυμητὴ καὶ εὐρέστος, τὴν ἀνησυχίαν σπουδαίως. Ἐνθυμουμένη τοὺς λόγους τοῦ πατρὸς τῆς, ἠγνόει πῶς νὰ προσενηχθῆ πρὸς τὸν Ράδαμιν. Ἐθεώρησεν ἀτυχίαν τὴν παρουσίαν τοῦ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν προσεπάθει νὰ

συμβουλευθῆ φίλτατον πνεῦμα. Τί νὰ προτιμήτῃ; Νὰ προδώτῃ τὸν ἔραστήν, ἢ νὰ παρακούσῃ τὸν πατέρα; Μήτηρ δὲν ὑπῆρχεν. Ἐρροβείτο δ' ἐξίσου τ' ἀποτελέσματα τῆς τε προδοσίας καὶ τῆς παρακοῆς. Ἡτένισε λοιπὸν ὄχρᾳ καὶ περίλυπος τὸν Ράδαμιν, καὶ

— Ἡὼς εἰς τοιαύτην ὥραν; τὸν ἠρώτησε.

— Διότι ἐπόθητα νὰ σὲ ἴδω καὶ θεωρῶ ἑμαυτὸν εὐτυχῆ, διότι τὸ κατώρθωσα.

— Εὐχαριστῶ, Ράδαμι, πλὴν δὲν ἐπιθυμῶ νὰ διακινδυνεύσῃς χάριν ἐμοῦ τὴν λαμπρὴν τύχην σου. Ἡ ἀτυχὴ; αἰχμάλωτος δὲν δύναται νὰ σοὶ προσφέρῃ ἢ μόνον εὐγνωμοσύνην πᾶν ἄλλο αἴσθημα αὐτῆς θὰ σοὶ ἔφερε πικρίας καὶ ὀδύνας. Φείσθητι ἐμοῦ τε καὶ τοῦ μέλλοντός σου, ὅπερ θὰ θυσιάσῃς ἀδίκως.

— Τί ἐννοεῖς, Αἰδᾶ; Ἡπατήτην ἄρα γε πιστεύσας ὅτι μὲ ἠγάπησας, ἢ σὺ φρονεῖς ὅτι ἔπαυσα νὰ σὲ ἀγαπῶ;

— Ἀλλὰ... τὸ καθῆκον σοὶ ἐπιβάλλει νὰ δεχθῆς τὴν χεῖρα ἄλλης γυναικός, κατὰ πολὺ ἐμοῦ ἀνωτέρας.

— Θεέ! καὶ ἡδύνασο νὰ τὸ φαντασθῆς; Τὴν Ἄμνερικ! Ἀλλὰ μὲ ἀδικεῖς, Αἰδᾶ, διότι ἀμφισβᾶλλεις εἰς τὴν ἀγνότητά τοῦ ἔρωτός μου...

— Καθ' οὗ ὅμως τὰ πάντα συνώμωσαν. Βασιλικὴ θέλησις, βασιλικὴ καλλονή, πόθοι λαοῦ, ἐπιθυμία ἱερέων. Γυναικὸς ἀδυνάτου συντριβεται ἡ καρδίαν ἐνώπιον τοσοῦτων προσκομιμάτων. Ἐπειτα, ἀγαπητὴ Ράδαμι, ἡ πάλῃ εἶναι ἄνισος, ἢ δ' ἀντίστασις ἔξει λυπηρὰ ἐπακόλουθα.

— Ἀκουσον, Αἰδᾶ. Οὐδὲν φοβοῦμαι. Οὐδεὶς κίνδυνος μὲ πτοεῖ, οὐδεμία σαγήνη δύναται νὰ μὲ σαγηνεύσῃ. Ἐν τῷ ἔρωτί μου εἶμαι ἤρωσ καὶ βασιλεὺς. Πᾶσαν θυσίαν δύναμαι εὐτόλμως νὰ ὑποστῶ. Ἀλλῶς τε ἐλπίζω νὰ πληρωθῶσιν οἱ πόθοι μας ἀθροῦσως. Οἱ Αἰθιοπίες ἐξηγέρθησαν καὶ αὐτίς. Θὰ ἐκστρα-

τεύσω κατ' αὐτῶν, ὅταν δ' ἐπανακάμψω νικητὴς, μίαν καὶ μόνην θὰ ζητήσω παρὰ τοῦ Φαραῶ ἀμοιβήν, νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ σὲ συζευθῶ. Τότε θὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς καὶ ὁ βίος μας οὐδὲν ἄλλο θὰ εἶναι ἢ διαρκὴς πρὸς τοὺς Θεοὺς ὕμνος.

— Ἀλλὰ λησμονεῖς, Ράδαμι, τῆς Ἄμνερικος τὸ φιλέκδικον; Ὡς τίγοις θὰ ἐπιπέσῃ κατ' ἐμοῦ καὶ τοῦ πατρὸς μου.

— Καὶ δὲν θὰ δυνηθῶ ἐγὼ νὰ ἀποσοβίσω τὸν ἐξ αὐτῆς κίνδυνον;

— Φεῦ! Δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῆς πόσα καὶ οἶα μηχανάται γυνὴ ζηλότυπος καὶ ἐκδικητικὴ. Οὐδὲν θὰ ἔσχυε κατὰ τῶν πανουργιῶν τῆς. Μίαν μόνην διαβλέπω εὐτυχίαν, τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς χώρας ταύτης.

— Νὰ φύγωμεν; τί λέγεις, Αἰδᾶ;

— Ναι! νὰ ζήσωμεν μακρὰν τῆς δηλητηριώδους ταύτης γυναικός. Οὕτω μόνον δύναμεθα ν' ἀνήκωμεν ἀλλήλοις. Εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, τὴν χώραν τῆς ἀπλοϊκότητος καὶ ἐλικρινείας, ἐν μέσῳ φύσεως μαγευτικῆς, θὰ ζήσωμεν ἀσφιλεις καὶ εὐδαίμονες.

Ἡ Αἰδᾶ, ταῦτα λέγουσα, ἠκτινοβόλει ἐκ τῆς χαρᾶς. Ἐνόμιζεν ὅτι οἱ πόθοι τῆς ἐπραγματώθησαν καὶ ἐνεθουσία.

— Νὰ ἀπέλθωμεν εἰς ξένην γῆν, Αἰδᾶ; Νὰ ἐγκαταλείψω τὴν πατρίδα μου, τοὺς θεοὺς μου, τοὺς οἰκείους μου! Τί συμβουλήν μοὶ δίδεις;

— Πατρίς σου, Ράδαμι, ἡ γῆ τῶν στεναγμῶν; Καὶ προτιμᾶς αὐτὴν τῆς γῆς ἐν ἣ θὰ ζῶμεν ἐλευθεροὶ καὶ εὐτυχεῖς;

— Σκέφθητι ἐπὶ τέλους ὅτι καὶ θειλόντες δὲν δύναμεθα νὰ φύγωμεν ἐντεῦθεν. Ἡ φυγὴ μας θεωρεῖται ἀπόδρασις καὶ συλλαμβανόμενοι θὰ κατησχυνόμεθα.

— Δὲν θὰ μᾶς συλλάβωσι, Ράδαμι.

— Ἀλλὰ τὴν Αἴγυπτον ν' ἀφίσω; τὴν πατρίδα μου; Τοῦτο εἶναι λυπηρὸν.

— Λοιπὸν δὲν τὸ ἀποφασίζεις; Μείνε! Ἀλλὰ δὲν γινώσκεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ δούλη καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνω σύζυγός σου; Τὴν θέσιν μου ἐξ ἀνάγκης θὰ καθέξη ἡ Ἀμνερικ. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾷ, ὅσον ἐφανταζόμην καὶ ὅτι πλειότερον ἐμοῦ ἀγαπᾷ; τὴν χώραν ταύτην.

— Μὴ βλασφημεῖς, Ἀϊδᾶ! Σὲ ἀγαπῶ πλειότερον ἐμοῦ αὐτοῦ, μὲ τοὺς λόγους; δὲ τούτους τιτρώσκεις δεινῶς τὴν καρδίαν μου.

— Ἀλλὰ πῶς, Ράδαμι, μ' ἀγαπᾷς. ἐνῶ θέλεις νὰ μένω εἰς τόπον ἐν ᾧ κινδυνεύω νὰ ἐπισύρω κατ' ἐμοῦ καὶ τοῦ πατρός μου ἀποφασιν θανάτου;

— Νὰ ἀποθάνης;.. Ἄχ! ὄχι! ἄς φύγωμεν! Προτιμῶ νὰ φύγωμεν... Προκρίνω τὴν ἐρημον!

— Ναί, Ράδαμι, εἰς τὴν ἐρημον θὰ ζήσωμεν εὐτεχέστεροι. Ἀλλ' ὅμως ὅτι ἂν ποτε συλληφθῶμεν, θὰ ἐκτελέσης, ὅτι σοὶ ζητήσω.

— Λέγε ἀπὸ τοῦδε τί ποθεῖς;

— Τὸ φιαλίδιον τοῦτο, εἶπε δεικνύουσα αὐτὸ, εἶναι δραστήριον δηλητήριον, ὅπερ ἐφύλαττον ἵνα ροφήσω ἂν ποτε ἐμνηστεύεσο τὴν Ἀμνερικ. Τοῦτο ἐπιθυμῶ νὰ συμπίωμεν ἐνηγκαλισμένοι εἴποτε συλλαμβανόμενοι ἀπολέσωμεν πᾶσαν σωτηρίας ἐλπίδα. Ἐν τῇ ἀγκάλη σου ὁ θάνατος θὰ μοὶ φανῆ ἥττον πικρός.

— Σοὶ τὸ ὑπόσχομαι, οὐρανία νεᾶνις!

— Τώρα εἶμαι ἰδική σου. Ἄς φύγωμεν!

Ἐβλίψαν ἄμοιβαίως τὰς χεῖρας, περιεπτύχθησαν τρυφερῶς, καὶ ἐκίνησαν πρὸς τὴν θύραν. Ἀἴφνης ἡ Ἀϊδᾶ ἔστη.

— Καὶ ὁ πατὴρ μου; εἶπε. Νὰ τὸν ἀφίσωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Φαραῶ; θὰ τὸν φνεύτη!

— ὦ! ὄχι! Πρέπει νὰ συμπαραλάβωμεν καὶ αὐτόν. Γινώσκω πῶς θὰ ἐξέλθωμεν ὅλοι τῶν ἀνακτόρων ἀπαρατήρητοι. Ἀλλὰ δεόν ν' ἀναβάλωμεν τὴν ἀναχώρησίν μας, ἄχρις οὗ ἡ νύξ κα-

λύψῃ τὸν οὐρανὸν διὰ τοῦ σκοτεινοῦ πέπλου τῆς. Πῶς εἶναι ὁ πατὴρ σου;

— Ἐκεῖ, ἀπεκρίθη ἡ Ἀϊδᾶ, δεικνύουσα τὸ μέρος. Τώρα θὰ τὸν καλέσω. Ἀλλὰ πρῶτον θὰ σ' εὐχαριστήσω διὰ τὴν καλοκάγαθίαν σου. Εἶσαι γενναῖος; καὶ εὐγενής, Ράδαμί μου.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἀνοίξας τὴν θύραν, ἐνεφανίσθη ὁ πατὴρ τῆς Ἀϊδᾶς.

— Ἰδοὺ, λέγει τῷ Ράδαμι, ὁ πατὴρ τῆς Ἀϊδᾶς καὶ ὁ τῶν Αἰθιοπῶν Βασιλεὺς; συγχρόνως.

— Σὺ εἶσαι ὁ Ἄμων Ἄσασα; Πῶς τοῦτο; εἶναι ἀδύνατον!...

— Ναί, ἐγὼ εἶμι ὁ βασιλεὺς. Ἡ φήμη τοῦ θανάτου μου διεδόθη ἐπίτηδες κατὰ παραγγελίαν μου. Ἐγὼ ἐκείθεν (δεικνύων τὸ δωμάτιόν του) ἤκουσα τὰ πάντα. Σὲ ἀκολουθῶ μετ' ἐμπιστοσύνης. Σὲ θεωρῶ εὐλικρινῆ καὶ ἀνδρείον, καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχής ἂν ἴδω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ συζύγου τῆς Ἀϊδᾶς τὸ στέμμα τῆς Αἰθιοπίας.

— Θεέ! ἐφώνησεν ὁ Γάδαμι, ἠτιμάσθη!...

— Οὐχί, Ράδαμι, ὑπέλαβεν ἡ Ἀϊδᾶ, διατι ἠτιμάσθη; δὲν ἐπρόδωσες τὴν πατρίδα σου. Αὕτη εἶναι ἡ μὴ ἐκτιμήσασά σε. Ἐγὼ θὰ σοὶ δώσω καλλιτέραν πατρίδα. Ἄς φύγωμεν, Ράδαμι.

— Ναί, υἱέ μου, ἐπανελάβεν ὁ Ἄμων Ἄσασα, ἡ εἰμαρμένη προώρισεν τὴν κόρην μου διὰ σέ, σὲ δὲ διὰ κυρίαρχον τῆς Αἰθιοπίας. Ἄς φύγωμεν.

— Ἔστω! γεννηθήτω τοῦ πεπρωμένου ἡ βούλησις!

— Μόλις εἶχον πλησιάσει εἰς τὴν θύραν καὶ πάραυτα ἐνεφανίσθησαν ἡ Ἀμνερικ μετὰ τοῦ Ράδαμιος καὶ πλῆθος στρατιωτῶν. Ἡ ζηλότυπος γυνὴ ἤκουσεν ἀπὸ τῆς κρύπτῃς τῆς ἄπαντα τὸν διάλογον τοῦ Ράδαμιος καὶ τῆς Ἀϊδᾶς καὶ ἔσπευσεν ἐν τῇ ὀργῇ τῆς νὰ καταγγείλῃ τὸν ἄνδρα ὃν ἠγάπα ἑμμανῶς εἰς τοὺς ἰσραεῖς, οἵτινες ἦταν σὺνάμα καὶ δικασταί.

Ἄμα ὡς εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀϊδᾶ ἐσπικίασε. Πε-

ριδῶς δ' ἀτενίσασα τὸν ἐραστὴν, ἐψιθύριεν αὐτῷ ὅτι ἡ εὐτυχία των ἐληξεν!

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐστράφη πρὸς τὸν Ράδαμιν καὶ δι' ἠχηρᾶ; φωνῆς εἶπε:

— Ὁ ὑποστῆς τὸν θάνατον τοῦ προδότου καὶ μετὰ σοῦ θ' ἀποθάνωσι καὶ οἱ συνένοχοί σου.

— Ἀρχιερεὺς, ἀπατάσαι, ἀπεκρίθη ὀργίως ὁ Ράδαμις. Προδότης δὲν εἶναι ὁ δοξάσας τὴν χώραν ταύτην. Ἡθέλησα μόνον ν' ἀπέλθω ἐντεῦθεν ἵνα ἀπολαύσω τὴν ἡσυχίαν ἣν ἡ πατρίς μοὶ ἔρνεϊται. Ἀλλὰ καὶ μακρὴν αὐτῆς θὰ τὴν ἠγάπων καὶ θὰ ἐσεμνιόμην ἀνήκων αὐτῇ.

— Σὺ, Ράδαμι, εἶπε τότε ἡ Ἀμνερικ, θ' ἀπχθῆς εἰς τὸς φυλακὰς, ἵνα περιμένῃς τὴν δίκην σου. Σὺ δὲ, βασιλεὺ τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ ἡ κόρη σου, κατεδικάσθητε ἤδη εἰς θάνατον.

Ὁ Ἄμων Ἄσασα ὤρμησε κατὰ τῆς Ἀμνερικος, ἀλλ' ἀνεγκλιτίσθη ὑπὸ τῆς Ἀϊδᾶς καὶ συνελάφθη πᾶραυτα ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν μετὰ τῆς θυγατρὸς του. Μετ' ὀλίγον ἀφώπλισαν καὶ τὸν Ράδαμιν, ὅστις, στραφεὶς πρὸς τὴν Ἀμνερικ, εἶπεν αὐτῇ:

— Ἐκδικεῖται εἰς βίβος σου. Ἀτρόμητος ἐγὼ θὰ ὑποστῶ τὸν θάνατον, ἀλλὰ σὺ, ὅταν ἴδῃς τὸν γλυκὺν θάνατόν μας, θὰ κίθινεται τύψιν συνειδότης δι' ὅσα ἔπραξες. Ἡ Ἀϊδᾶ μου ἔσται ἡ σύζυγός μου καὶ μετὰ θάνατον.

Ἡ Ἀμνερικ διέταξε τοὺς στρατιώτας ν' ἀπέλθωσιν. Οὕτω καὶ οἱ τρεῖς ὠδηγήθησαν εἰς τὰς φυλακὰς.

Ἡ Ἀμνερικ ἀπεσῆθη τότε εἰς εἰς τῶν δωματιῶν αὐτῆς. Ἐπιθυμούμενη δὲ τοὺς λόγους τοῦ Ράδαμιος, ἀναλογιζομένη ὅτι ὁ πρὸ μικροῦ δεφουστερῆς ὤτος ἤρως, ὁ ἐιλεκτός τῆς καρδίας τῆς, ὁ πρόμαχος τῆς πατρίδος, ὁ ὑπὸ τοῦ πατρός τῆς ὀρισθείς ὡς σύζυγός τῆς, ἔκειτο σιδηροδέσμιος ἐν σκοτεινῇ εἰς τῇ, κατηγορηθείς ὑπ' αὐτῆς; τῆς ἰδίᾳ ἐπὶ προδοσίᾳ, δὲν ἠδύνατο νὰ εὐχῆ ἀνάπαυσιν. Καὶ ὅτε μὲν ἐξεγείρετο ἐν τῷ στήθει τῆς ἀιάθηκτον κατὰ τοῦ Ράδαμιος μί-

σος καὶ ἔχαίρειν ἐπὶ τῇ ἐγκαταίρει του καὶ τῇ μελλούσῃ αὐτοῦ τιμωρίᾳ, ὅτε δὲ περιόρχετο εἰς ἀπόγνωσιν διότι δὲν ἠδύνατο νὰ σώσῃ αὐτὸν ἐκ τῆς καταστροφῆς, καθόσον ἠγάπα αὐτὸν ζωρότερον ἢ ἄλλοτε. Ἐπεθύμει νὰ σώσῃ, εἰ δυνατόν, αὐτόν, ἀλλ' οὐχί ὅπως τὸν ἴδῃ συζυγον τῆς Ἀϊδᾶς. Ἐξέλεπεν ὅμως τὸ ἀκατόρθωτον τοιοῦτου σχεδίου. Καὶ θυμῶς ἤλπιζεν...

Ἐπὶ τούτων δὲ κατεχομένη διανοητικῶν, διήλθεν ἄγρυπνος τὴν νύκτα. Ἡ βασιλικὴ μεγαλειότης δὲν ἤρκει νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὴν τοῦ πάθους τῆς ἢ τῶν τύψεων τῆς. Ἀποφάτισε λοιπὸν νὰ κατέλθῃ τοῦ ὕψους τῆς θέσεώς τῆς καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν σκοτεινὴν τοῦ Ράδαμιος τρώγλην, ἵνα παρακαλέσῃ αὐτόν νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὸ θέλημα τῆς, ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ τὸν ἀπελευθερώσῃ. Εὐκαιρίαν εὗρε πρὸς τοῦτο κατὰλληλον τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀρτέμιδος.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

Ο ΖΩΡΟΑΣΤΡΗΣ

ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ.

Μεταξὺ τῶν ἀρχαίων θρησκειῶν, διάσημος ὑπῆρξε καὶ ἡ τῶν μάγων θρησκεία, ἥτοι ἡ τοῦ Ζωροάστρου, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ ἀναμορφωτής αὐτῆς, ἀγνωσμένου τοῦ πρώτου ἰδρυτοῦ τῆς. Ἡ θρησκεία αὕτη ὑφίσταται ἐτι καὶ νῦν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐνῶ ὁ Πολυθεϊσμός τῶν Αἰγυπτίων, Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων, ἐξέλιπε πάντως.

Μάγος εἶναι λέξις ἀγνώστου καταγωγῆς, καὶ τοι ἐκ λέξεων Ἑλληνικῶν, Περσικῶν, Λατινικῶν καὶ Σανσκριτικῶν δυνάμεθα ν' ἀρυσθῶμεν τὴν ἰδεάν ὅτι συγγενεὺς μετὰ ρίζης δηλούσης μὲν

γας (α) Οἱ ἀρχαῖοι, λέγοντες μάγον, ἐνόουν φαίνεται ὅτε μὲν ἐπῶδον, ὅτε δὲ πεπαιδευμένον, καὶ ἐνίοτε ἀμφότερα. Ὅπως δὴ ποτε, Μάγοι ἐκαλοῦντο βεβαίως οἱ ἱερεῖς τῆς ἀναμορφωθείσης θρησκείας τοῦ Ζωροάστρου, ἥτις βασίζεται ἐπὶ τῶν δύο ἀρχικῶν αἰτιῶν, τοῦ Ἀγαθοῦ καὶ τοῦ Πονηροῦ.

Ζωροάστρης, εἶναι ὄνομα ὅπερ ἔφερον ἐν Περσίᾳ πολλοὶ τῶν φιλοσόφων καὶ νομοθετῶν. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ νομοθέτης, φιλόσοφος, ψευδοπροφήτης καὶ ἀναμορφωτὴς τῆς τῶν Μάγων θρησκείας. Ὁ Βόλνευ λέγει ὅτι οὗτος ἐγεννήθη τῷ 1250 Π. Χ. καὶ ὅτι ἐτελεύτησε τῷ 1181.

Ὁ Πορφύριος διηγεῖται ὅτι ὁ Πυθαγόρας, περιηγούμενος τὴν Αἴγυπτον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Καμβύσου κατακτήσεως αὐτῆς, συνελήφθη ὡς αἰχμάλωτος, καὶ ὡς τοιοῦτος ἐστάλη μετ' ἄλλων ὑπὸ τοῦ νικητοῦ εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, ἐνθα συνηγήθη μετὰ τοῦ Ζωροάστρου. Τοῦτο ἀντιφάσκει μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ Βόλνευ, διότι παριστᾷ τὸν Ζωροάστριν πολὺ μεταγενέστερον. Ἄλλοι θεωροῦσιν αὐτὸν σύγχρονον τοῦ Δαρείου καὶ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἄλλοι σύγχρονον τοῦ Κύρου. Κατὰ τινὰς ὑπῆρξε Βασιλεὺς τῶν Βακτριανῶν κατ' ἄλλους ὑπηρέτης τοῦ Προφήτου Δανιήλ. Ἡ ἱστορία του εἶναι πλήρης μύθων.

Περὶ τῆς θρησκείας τῶν μάγων γινώσκουμεν τὰ ἐξῆς.

Ἡ θρησκεία αὕτη, ἀρχαιοτάτη οὔσα,

(α) Ὡς φέρ' εἰπεῖν mag-nus καὶ mag-is ἐν τῇ λατινικῇ, ἢ μέγας ἐν τῇ Ἑλληνικῇ.

παραδέχεται τὴν ὑπαρξιν ὑπερτάτου ὄντος, καλουμένου Ζερβάν, ὅπερ ἐστὶν ἀπειρία τοῦ χρόνου, ἐξ οὗ ἐγεννήθησαν δύο ἀρχικά πρόσωπα, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν, κληθέντα Ὁρομάζης τὸ ἐν, Ἀριμάνης τὸ ἄλλο. Τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα μάχονται πρὸς ἀλληλα, ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν θέλει ἐπὶ τέλους νικήσει νίκην τελείαν. Ὁ Ζωροάστρης παραδέχεται τρεῖς κόσμους· ἓνα ἀνώτερον πνευματικόν, ἐνδιαίτημα τοῦ πρωτογόνου φωτός καὶ τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως· ἓνα μεσαῖον ὄρατόν, ἐν ᾧ ἐνδιαίτωνται ὁ Ὁρομάζης, βασιλεὺς τοῦ φωτός, καὶ ὁ Μίθρας, ὁ συνδέων τὴν ἐνεργητικὴν μετὰ τῆς παθητικῆς δυνάμεως τῆς φύσεως· καὶ τέλος κατώτατόν τινα κόσμον τοῦ σκότους, ἐν ᾧ ὁ Ἀριμάνης καὶ ἡ κακοποιὸς συνοδία του διαιτῶνται.

Παραδέχεται πρὸς δε ἱεραρχίαν οὐρανίων καὶ ἀγνῶν πνευμάτων, ὑπαρξιν λαβόντων παρὰ τοῦ Ὁρομάζου. Τὰ πνεύματα ταῦτα ἐπεκαλοῦντο οἱ Πέρσαι ὡς λίαν εὐεργετικά. Ὁ ἄνθρωπος, κατ' αὐτὸν, ἔχει καταγωγὴν θεϊαν. Κατ' ἀρχὰς ἦτο φύσεως φωτοβόλου καὶ ἀγνῆς, ἀλλ' ὑποκύψας εἰς τὴν μοιραῖαν τοῦ Ἀριμάνη ἐπιρροήν, ἀπώλεσε τὰς ιδιότητάς του· οὐχ ἦττον ὅμως μαχόμενος διηνεκῶς πρὸς τὸν Ἀριμάνην, θέλει εὖρει θέσιν εὐχάριστον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς γενικῆς ἀναπλάσεως τῆς φύσεως.

Μέγα μέρος τῆς θρησκείας ταύτης συνίσταται εἰς ἐξαγισμούς καὶ ἱεροτελεστίας σκοποῦντας νὰ πλησιάσωσιν αὐτοὺς τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν φωτεινὴν φύσιν του. Πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυρός δὲ γίνον-

ται αἱ ρηθεῖσαι ἱεροτελεστίας καὶ πρὸ αὐτοῦ ἀπαγγέλλονται διάφοροι προσευχαὶ ὑπάρχουσαι εἰς τὸ δογματικὸν τοῦ Ζωροάστρου. Τὸ ἱερὸν αὐτοῦ βιβλίον, τὸ περιέχον τὴν θρησκευτικὴν του διδασκαλίαν, εἶναι ἡ Ζενδ-Ἀβέστα, γεγραμμένη εἰς τὴν νεκρὰν ζενδικὴν γλῶσσαν.

Ἡ τῶν μάγων θρησκεία τηρεῖται ἐτι καὶ σήμερον παρὰ τοῖς Πάρσοις ἐν Χερμάν καὶ τοῖς Πέρσαις ἐν Βομβάη, Σουράττη καὶ ἄλλαις τοῦ Ἰνδοστάν πόλεσι. Κατὰ τὸν Α'. αἰῶνα τοῦ χριστιανισμοῦ διεδόθη ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ Αὐτοκρατορίᾳ θρησκεία τις ἐκ Περσίας ὑπὸ τὸ ὄνομα Μιθριακήλατρεία, ἥτις ὁμοίαζε κατὰ πολὺ τὴν θρησκείαν τοῦ Ζωροάστρου. Ἐν αὐτῇ ὅμως ὁ Θεὸς Μίθρας ἐθεωρεῖτο υἱὸς τοῦ Ὁρομάζου, καὶ ἦν ἐντεταλμένος νὰ κυβερνᾷ τὸν ἥλιον καὶ τὸν κόσμον. Οὗτος ἦτο προσέτι μεσίτης μεταξὺ Ὁρομάζου καὶ θνητῶν καὶ ἐλατρεύετο πρωτίστως. (α)

Περὶ τοῦ Ζωροάστρου γινώσκουμεν τὰ ἐξῆς, ἅπερ εἰσὶν ὅλως μυθικά.

Ἦτο μάγος, ἀποσυρθεὶς εἰς σπήλαιον, ἐνθα ἔμαθε τὰ προτερήματα τῶν φυτῶν καὶ βοτάνων, δι' ὧν κατέστη σοφώτατος καὶ τὸ σῶμά του ἀπεσκλήρυνε ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἠδύνατο ν' ἀντέχῃ εἰς τὸ πῦρ. Ὄταν προσήυχετο, ἴστατο ἐπὶ ἐνὸς μόνου ποδός, κλαίων τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀνθρώπων καὶ παρακαλῶν τὸν Θεὸν νὰ διδάξῃ αὐτὸν πῶς νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς. Εἰς τοιαύτην στάσιν εὐρισκόμενος, εἶδεν ἡ-

(α) Ἰδὲ Βίβλη «Γενικὰς ἀρχὰς τῆς Γεωγραφίας».

μέραν τινὰ ἄγγελον, καλέσαντα αὐτὸν φίλον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐρωτήσαντα αὐτὸν τί ἐζήτει.

— Ζητῶ, εἶπεν ὁ Ζωροάστρης, νὰ ἀναμορφώσω τὴν ἀνθρωπότητα. Πιστεύω δὲ ὅτι μόνος ὁ Θεὸς δύναται νὰ μοι διδάξῃ τὸν τρόπον. Τίς ὅμως δύναται νὰ μὲ ὁδηγήσῃ πρὸ τοῦ θρόνου τοῦ Ὑπερτάτου;

— Ἐγώ! ἀπήντησεν ὁ ἄγγελος.

Καὶ ἐξαγνίσας αὐτὸν, τὸν ὠδήγησεν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς πρὸ τοῦ Πλάστου, τοῦ ζῶντος ἐν μέσῳ φλογῶν.

Καὶ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν αὐτῷ τὰ μυστήριά του, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ζενδ-Ἀβέσταν.

Κατ' ἀρχὰς ἐξητήσατο παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀθανασίαν, ὅπως αἰώνίως διδάσκῃ τοὺς θνητούς. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Πλάστης ἐξήγησεν αὐτῷ ὅτι ἡ Περσία θὰ πάθῃ πολλὰ καὶ ὅτι ὁ κόσμος γηράσκων θὰ ἀποβαίῃ χειρῶν ἑαυτοῦ, παρητήθη τῆς ἀθανασίας.

Τὸ κακοποιὸν πνεῦμα ἐπειράθη νὰ πείσῃ αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ τοῦ σκοποῦ του, διαβουκολοῦν αὐτὸν διὰ τιμῶν καὶ ἡδονῶν· ἀλλ' ὁ Ζωροάστρης ἔμεινεν ἀκράδαντος εἰς τὸ σχέδιόν του, καὶ πρῶτον μὲν ἐπροσηλύτησε τοὺς συγγενεῖς του, εἶτα δὲ καὶ πλείστους ἐκ τῶν Περσῶν. Ἐπαρουσιάσθη δὲ καὶ εἰς τὸν Δαρείον Ὑστάσπην καὶ τῷ προσέφερε τὴν Ζενδ-Ἀβέσταν καὶ τὴν Σοῦδραν, ἐνδύμα τῶν μάγων, ὡς καὶ τὴν ἱερὰν ζώνην. Ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἵνα διὰ θαυμάτων τὸν πείσῃ περὶ τῆς θείας ἀποστολῆς του, ὁ δὲ Ζωροάστρης, ἐκτὸς τῆς

δοκιμῆς ἐν τῷ πυρὶ, ἔκαμεν ὥστε νὰ αὐξήσῃ ἀστραπηδὸν μία κυπάριστος. Τότε ὁ Βασιλεὺς ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἄλλ' οἱ Μάγοι ἐβυσσοδόμουν τὴν καταστροφὴν του. Θέντες λοιπὸν ἐν τῷ δωματίῳ του ὅστ' αὐ κυνός, ὄνουχας καὶ τρίχας νεκρῶν, ἐκατηγόρησαν αὐτὸν ἐπὶ μαγείᾳ, διόπερ ὁ Βασιλεὺς διέταξε τὴν κάθειρξίν του. Ἀσθενήσαντος μετ' οὐ πολὺ ἵππου τινός τοῦ Δαρείου, ὁ Ζωροάστρης ὑπεσχέθη τὴν ἱασίν του, ἂν ὁ Βασιλεὺς διέτασεν ἀνάκρισιν κατὰ τῶν κατηγόρων του καὶ ἐνηγκαλίζετο τὴν διδασκαλίαν του. Ὁ Βασιλεὺς ἐδέχθη, καὶ ὁ Ζωροάστρης ἔκαμε πάραυτα τὸν ἵππον νὰ ἀναρρώσῃ.

Ἐζήτησε δὲ παρ' αὐτοῦ ὁ Δαρείος τρία δῶρα. 1ον Νὰ δύναται κατὰ τὸ δοκοῦν νὰ μεταβαίη εἰς οὐρανοὺς, καὶ νὰ ἐπανακάμπη εἰς τὴν γῆν. 2ον Νὰ γινώσκῃ τί ἐν δεδομένῃ στιγμή ἔπραττεν ὁ Θεὸς καὶ τί ἐξηκολούθει πράττων, καὶ 3ον Νὰ καταστῇ ἀθάνατος καὶ ἄτρωτος. Ὁ Ζωροάστρης ἀπήντησεν ὅτι ὁ Θεὸς δὲν παρεχόμενος τόσα συγχρόνως δῶρα ἐνὶ καὶ μόνῳ θνητῷ, ἀλλ' ὅμως θὰ παρεκάλει αὐτὸν νὰ διανείμῃ αὐτὰ εἰς τρία διάφορα πρόσωπα. Οὕτω τῷ μὲν Δαρείῳ παρεχωρήθη τὸ πρῶτον, τῷ μάγῳ αὐτοῦ τὸ δεύτερον, τὸ δὲ τρίτον τῷ υἱῷ τοῦ Δαρείου. Τὰ δῶρα ταῦτα ὁ προφήτης διεβίβασεν αὐτοῖς διὰ μέσου ἑνὸς ρόδου ἑνὸς ποτηρίου οἴνου, καὶ ἑνὸς ἐτέρου γάλακτος.

Ἀφοῦ ἴδρυσεν τὴν θρησκείαν του ὁ Ζωροάστρης, ἀπεσύρθη εἰς Βάβλ, μετ' οὐ πολὺ ἀνέστη ἄρχηγος τῶν

μάγων. ἠθέλησε νὰ προσηλυτίσῃ καὶ τὸν Ἀργιάσπην, Βασιλέα τῶν Σκυθῶν, ἀλλ' οὗτος, δυσαρροσθηθεὶς, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Βακτριανήν, κατέστρεψε τοὺς στρατοὺς τοῦ Δαρείου καὶ ἐφόρευσε τὸν τε Ζωροάστρη καὶ 80,000 μάγων κατεδάφισας καὶ τοὺς ναοὺς των.

Ἴδου τί ἀπήντησέ ποτε ὁ Ζωροάστρης εἰς τὸν ἐρωτήσαντα αὐτὸν ἂν ὁ κόσμος θὰ διαρκέσῃ αἰωνίως.

— Πᾶν εἶτι εἶναι δεκτικὸν σχήματος καὶ καταστροφῆς, ἔχει ἀναγκαίως αἰτίαν. Ὁ Θεὸς δὲν ἔχει αἰτίαν, ἄτε ἀναρχος καὶ ἀμορφος. Ἄρα ὁ κόσμος κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διότι ὁ μὲν Θεὸς δὲν ἔχει πλάστην, ὁ δὲ κόσμος ἔχει. Ἐπομένως δὲν θὰ διαρκέσῃ αἰωνίως.

— Πῶς ὅμως ὁ Θεὸς ἐπλάσε τὸν κόσμον; καὶ τίς ἐστὶν ὁ Θεός;

— Τὸ πᾶν ἐπλάσθη, ἀπαντᾷ ὁ Ζωροάστρης, ἐκτὸς τοῦ χρόνου. Ὁ πλάστης χρόνος εἶναι ἀτέρμων, δὲν ἔχει ὕψος, δὲν ἔχει ρίζας, ὑπῆρξε πάντοτε καὶ θὰ ὑπάρχῃ αἰωνίως. Ὁ ἔχων νοῦν δὲν θὰ ἐρωτήσῃ ποτὲ πῶς ἐπλάσθη ὁ χρόνος. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁ χρόνος δὲν ἦτο πλάστης. Διατί; Διότι οὐδὲν ἐπλάσεν. Ἀκολούθως ὅμως ἐπλάσε τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, ἀφ' οὗ δὲ ἀμφότερα ταῦτα ἦλθον εἰς ἐπαφήν, ἐγεννήθη ὁ Ὅρμος. Ἐκτοτε ὁ χρόνος ὑπῆρξε πλάστης. Ὁ χρόνος ἐπροσδιώρισε τὴν διάρκειαν καὶ θειότητα τοῦ Ὅρμου, εἰς 12,000 ἔτη. Κατεσκεύασε τὸ στερέωμα καὶ τὰ ἄστρα, ἐντὸς δὲ 3,000 ἐτῶν ἔδωκεν ὑπαρξίν εἰς τὰ πνεύματα.

Ὁ Rhode ἐν τινι συγγράμματί του

ἐκφράζει ἀμφιβολίαν περὶ τῆς γνησιότητος τῶν βιβλίων τῶν θεωρουμένων ὡς ἱερῶν κωδίκων τοῦ Ζωροάστρου. Ἄλλ' αὐτὸν περὶ τίνος βιβλίου δὲν δύναται τις νὰ ἐκφράσῃ ἀμφιβολίας;

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΙΝΕΖΙΚΑ.

Ἐπάρχει βιβλίον Κινεζικὸν καλούμενον *Λίε Νι*, ἢτοι «βιβλίον τῶν διασῆμων γυναικῶν», ἐν ᾧ σὺν τοῖς ἄλλοις ἀπαντῶσι καὶ τὰ ἐξῆς δύο ἀνέκδοτα.

Α'. Ὁ βασιλεὺς τῆς Τσοῦ ἤκουσε πολλὰ περὶ τῆς σοφίας καὶ πείρας τοῦ συγγραφέως Ἰοῦ-οῦγκ-τσιόγκ. Ἐπεμψε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἕνα τῶν αὐλικῶν του, ὅπως τῷ προσφέρῃ τὴν θέσιν ὑπουργοῦ. Ὁ Ἰοῦ-οῦγκ-τσιόγκ, ἅμα ἤκουσε τὴν πρότασιν, παρεκάλει τὸν αὐλικὸν νὰ περιμείη ἐπ' ὀλίγον. Εἰσέρχεται δὲ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς συζύγου του καὶ λέγει αὐτῇ.

— Ὁ βασιλεὺς με ζῆτεῖ ὡς ὑπουργόν. Πῶς σοὶ φαίνεται; Ἐὰν δεχθῶ, αὐριον θὰ ἔχομεν μεγαλοπρεπῆ ἀκολουθίαν. Ἡ τράπεζά μας θὰ ἔχει τραπεζομάνδρα κεντητά. Ἡ δόξα μας ἔσται μεγάλη. Τί λέγεις;

— Πρὸ ἐτῶν πολλῶν, ἀπήντησεν ἡ γυνή, διὰ τοῦ μικροῦ ἔργου μας ζῶμεν, χωρὶς οὐδέποτε νὰ μᾶς ἐλλείψῃ τι. Σοὶ μένει δὲ πάντοτε καιρὸς ν' ἀναγινώσκῃς κἄτι καὶ νὰ διασκεδάζῃς ἄδων. Καὶ ὅταν ἐτι ἐργάζεσαι, ἔχεις πλησίον σου τὰ βιβλία σου καὶ γέυεσαι ἀείποτε ἡδονῆς ἀγνῆς καὶ ζωηρᾶς. Ἡ ἀκολουθία ἦν θὰ ἔχεις ὡς ὑπουργός, οὐδὲν ἄλλο ἔσται ἢ κενοδοξία. Ἡ τράπεζά σου θὰ ἔχει ὠραία φαγητὰ καὶ λαμπρὰ τραπεζομάνδρα· ἀλλ' ἀξίζει τοῦτο τοὺς κόπους καὶ μόχθους τῆς ὑπουργείας; Ὅθ' ἐγκαταλείπῃς δὲ τὴν χαρὰν καὶ ἡσυχίαν σου πάραυτα, διότι πῶς θὰ διατηρήσῃς αὐτὰς ἐν μέσῳ τῶν ὑπουργικῶν φροντισμάτων;

Ὁ Ἰοῦ-οῦγκ-τσιόγκ ἐξῆλθε τότε καὶ εἶπε τῷ αὐλικῷ ὅτι, δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ. Ἀμέσως δὲ ἀνεχώρησε μετὰ τῆς συζύγου του καὶ, ὅπως μὴ ἀνακαλυφθῇ καὶ τιμωρηθῇ, ἠλλαξεν ἐπάγγελμα, ἐκλέξας τὸ τοῦ κηπουροῦ.

Β'. Ὁ *Τσίγκ Βάγκ*, βασιλεὺς τῆς Τσοῦ, ὄταν ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν θρόνον, μετέβη ἐπὶ ὑψώματος, ὅπως παρατηρήσῃ πάσας τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἐμελλον νὰ κατοικήσωσιν εἰς τὰ ἀνάκτορά του, διερχομένους. Πᾶσαι, διερχόμεναι, παρετήρουν αὐτὸν, ἐκτὸς τῆς Σὲ βου, ἥτις ἔνευε τὸ βλέμμα χαμαὶ, χωρὶς νὰ δείξῃ ὅτι σκίπτεται κἂν περὶ τοῦ βασιλέως. Ὁ *Τσίγκ-Βάγκ*, θαυμάσας ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ σωφροσύνῃ καὶ ὁσέων νὰ ἀστευεῖσθῃ,

— Ὁραία γύναι, τῇ εἶπε, ποθὼ ἐν βλέμμα σου.

Ἄλλ' ἡ Σὲ βου, προσποιουμένη ὅτι δὲν ἤκουσεν, ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν τῆς. Ὁ βασιλεὺς προσέθηκεν:

— Ἐν βλέμμα ποθὼ καὶ σὲ καθιστῶ σύζυγόν μου.

Ἡ Σὲ βου δὲν ἐκίνησε ποσῶς τὸ βλέμμα.

Ὁ *Τσίγκ-Βάγκ* προσέθηκεν ὅτι τῇ δωρεῖται μεγάλην χρυσοῦ ποσότητα καὶ ἀπονέμει τίτλους τῇ οἰκογενείᾳ τῆς ἐὰν τὸν ἀξιώσῃ ἑνὸς βλέμματος.

Ἄλλ' ἡ Σὲ βου ἐμενεν ἀκλόνητος, μηδαμῶς ἐγείρουσα τὸ βλέμμα.

Τότε ὁ βασιλεὺς κατήλθεν ἐκ τοῦ ὑψώματος καὶ ἐπλησίασεν αὐτήν.

— Καὶ τί; τῇ εἶπε, σοὶ προσφέρω τὸν τίτλον βασιλείας καὶ ἄλλων ἐτι δῶρων ἀντὶ ἑνὸς βλέμματός σου, καὶ σὺ ἀπαξίως νὰ δεχθῆς; Τόσῳ λοιπὸν πολῦτιμον εἶναι τὸ βλέμμα σου;

— Μεγάλῃ πρίγκιψ, ἀπεκρίθη τότε ἡ Σὲ βου μετ' ἀξιοκρεπείας, ἡ αἰδῶ καὶ ἡ σωφροσύνη εἰπὶ τὰ μέγιστα τῆς γυναικὸς κοσμημάτων· ἐθεώρησα ἀνάξιον γυναικὸς τιμίας νὰ ὑψώσω πρὸς σὲ τὰ βλέμματά μου· ἰδὺ διατί ἔ-

νευον χαμαί. Ἐὰν ἔπειτα, μετὰ τὰς προτάσεις σου, ἤγειρον αὐτὰ, θὰ ἔλεγον πάντες ὅτι τὸ ἔπραξα ἐκ κενουδυσίας ἢ συμφέροντος καὶ ὅτι χάριν αὐτῶν ἐν ὑστέρα τίθημι μοῖρα τὴν τιμὴν καὶ τὸ καθήκον. Τότε θὰ καθιστάμεν ἀναξία καὶ νὰ γίνω σύζυγος τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ὁ Τοῖγκ-Βάγκ, θαυμάσας ἐπὶ τῆ ἀπαντήσεϊ ταύτῃ, συνεζεύχθη πάραυτα τὴν Σέβου, καταστήσας αὐτὴν δικαίως βασίλισσαν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Τὸ πτώμα ἄρκτου. — Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ποιμένες Ἐλβετοὶ εὗρον πτώμα ἄρκτου προσφάτως ἀποθανούσης. Ἡθέλησαν λοιπὸν νὰ λάβωσι τὸ δέριμα τοῦ ζώου. Ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς των, ὅταν εὗρον ἐντὸς αὐτοῦ πτώμα ἀνθρώπου! Ἴδου ἡ ἐξήγησις τοῦ παραδόξου τούτου φαινομένου.

Ἰταλὸς τις, μεταπράτης λεμονίων, ἰδὼν ὅτι τὸ ἐμπόριόν του δὲν ἔβαινε καλῶς, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ περιβληθῇ δέριμα ἄρκτου καὶ νὰ ἀπομιμηθῆται τὸ ρηθὲν θηρίον. Κατ' ἀρχὰς συνενόηθη μετὰ τῶν διερμηνέων καὶ ὀδηγῶν τῶν συνεδευόντων τοὺς Ἀγγλοὺς περιηγητὰς. «Θὰ ἐμφανίζομαι, εἶπεν αὐτοῖς, εἰς τοὺς ξένους· σεῖς θαρραλέοι θὰ μὲ καταδιώκετε, καὶ ἐγὼ, μετὰ τινὰ ἀντίστασιν, θὰ τρέπομαι εἰς φυγὴν. Οἱ περιηγηταί, τετρομασμένου ἐκ τοῦ κινδύνου, θὰ σώζονται διὰ τῆς τόλμης σας, καὶ σεῖς θ' ἀνταμείβεσθε γενναίως παρ' αὐτῶν. Τὰ κέρδη θέλομεν διανεμέσθαι».

Καὶ τῶ ὄντι, ἐκέρδισαν οὐκ ὀλίγα οἱ συνειρηθέντες. Ἀλλ' ἡ ψευδο ἄρκτος μιᾶ τῶν ἡμερῶν φεύγουσα, ἔπεσεν ἐξ ἀπροσεξίας ἐκ τινος κρημνοῦ καὶ ἐφρονεύθη.

Συμβουλὴ Ροσίλδ. — Ὁ Κροῦσος οὗτος τῶν τροπικῶν ἐδίδε ποτε γεῦμα. Βί: τῶν κεκλιμ-

μένων ἔλεγεν ὅτι ἐδάνεισε 10,000 φράγκα εἰς τινὰ κύριον, ἅπερ νομίζει ὅτι ἀπώλεσε, τὸ μὲν διότι δὲν εἶχε λάβει παρ' αὐτοῦ ὁμολογίαν, τὸ δὲ διότι ἐκεῖνος τηρεῖ σιγὴν καὶ οὐδὲν φαίνεται διανοούμενος νὰ πληρώσῃ.

— Ποῦ εὕρεσκειται ὁ ὄρειλέτης σου; ἠρώτησεν ὁ Ροσίλδ.

— Εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀπάντησεν ὁ ἄλλος.

— Γράψε λοιπὸν αὐτῷ ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕτω. «Φίλε μου! εἰς πρώτην παρουσιασθησομένην σοι εὐκαιρίαν, σὲ παρακαλῶ, φρόντισε νὰ μοὶ πέμψῃς τὰς 20,000 φράγκων, ἃς σοὶ ἐδάνεισα».

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι 20, εἶναι μόνον 10 χιλιάδες.

— Ἰσα ἴσα αὐτὸ εἶναι τὸ φάρμακον. Ἐκεῖνος θὰ σοὶ ἀπαντήσῃ: «Κύριε!... Ἐχετε λάθος. Δὲν μοὶ ἐδανείσατε παρὰ 10 χιλιάδας». Τοιοῦτοτρόπως ἔχεις ὁμολογίαν πλήρη τοῦ πιστώματός σου.

Ἡ τῶν γυναικῶν χειραφέτησις. — Ἐν μεγάλῃ τινὶ πόλει τῆς Ἀμερικῆς συνήλθον πολλοὶ ἐν τινὶ συνελεύσει ὅπως ἀκούσωσι λόγου τινὸς ἐκφωνηθησομένου, θέμα ἔχοντος τὴν χειραφέτησιν τῶν γυναικῶν. Ἡ αἴθουσα ἦτο πλήρης, αἱ ἔδραι κατεληγμέναι πᾶσαι, ὁπότεν εἰσέρχεται κυρία τις. Κύριός τις ἠγέρθη εὐγενῶς ὅπως προσφέρῃ τὸ κίθισμά του εἰς τὴν κυρίαν. Ἐνῶ δὲ τῇ τὸ προσέφερε, τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὴν ἂν εἶναι ὑπὲρ τῆς τῶν γυναικῶν χειραφέτησεως. Ταύτης δ' ἀπαντήσεως ὅτι βεβαίως ἐπόθει νὰ ἴδῃ τὸ φύλον τῆς χειρῆφeton καὶ ἐν ἴσῃ τιθέμενον μοῖρα μὲ τὸ ἀνδρικόν, ὁ κύριος ἐκεῖνος ἀνέλαβε τὴν προσφερομένην ἔδραν, εἰπών:

— Ἀφοῦ οὕτως ἔχει, κυρία μου, ἐσμέν ἴσοι. Μείνατε λοιπὸν ὀρθίξ, ὡς θὰ ἔμενε πᾶς ἀνὴρ, ὅστις ἤθελεν εὗρει τὴν ἔδραν κατεληγμένην ὑπ' ἄλλου.

Αἱ γυναῖκες ἐκλογεῖς. — Ἐν ἀριστοκρατικῇ τοῦ Λονδίνου αἰθούσῃ ἐλάλουν περίνομοσχεδίου μέλλοντος νὰ υποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀφορώντος εἰς τὴν παροχὴν ψήρου εἰς τὰς γυναῖκας.

— Θεέ μου! ἐφώνησεν ἐξικοντούτις κυρία, ἀλλὰ λίαν πνευματώδης, ἀγνοῶ τί θὰ ὠφελῆθῃ ἡ γυνὴ ἀποκτώσα τὸ δικαίωμα ψήρου. Εἶμαι βεβαία ὅτι οὐδέποτε θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐγγραφῇ καμμία εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον, διότι οὐδεμία θὰ παραδέχεται ποτε ὅτι ἐφθασεν εἰς τὴν νόμιμον ἡλικίαν τῶν 21 ἐτῶν. Τότε μόνον θὰ τὸ παραδεχθῶν αἱ γυναῖκες, ὅταν λευκανθῶσιν αἱ τρίχες των, ἀλλὰ τότε δὲν θὰ τὰς μέλλει πλέον διὰ τὴν πολιτικὴν.

Δὲν σὰ; φαίνεται, ἀναγνώσται, ὀρθοτάτη ἡ παρατήρησις τῆς κυρίας ταύτης;

Δύσκολος εὐκολία. — Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐν τινὶ Παρισινῷ φύλλῳ ἀνεγινώσκοντο τὰ ἑξῆς.

« Προσφέρεται βραβεῖον ἐξ 20,000 φράγκων τῷ ὀφθαλμιατρῷ τῷ κατορθώσαντι νὰ καταστήσῃ μονόφθαλμον τὸν Κόμητα Χ...»

Οἱ ὀφθαλμιατροὶ πάντες, τῶν Παρισίων ἔσπευσαν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ κόμητος, ἀλλ' ἀπαντες ἐξῆλθον ἀπέλπιδες.

Τὶ συνέβαινεν; Ὁ κόμης ἦτο ἐξ ὀλοκλήρου τυφλός, καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτηε νὰ γίνῃ μονόφθαλμος.

Νόμος ἀνόητος. — Δύο στρατιῶται ἐξερχόμενοι ἐκ τινος οἰνοπωλείου ἐν ᾧ διήνυσαν περὶ τὰς δύο ὥρας, μετέβαινον εἰς τὸν στρατῶνά των· ἔλεγε δ' ὁ εἰς τῶν ἐτέρῳ μετὰ ἀληθοῦς πεποιθήσεως τὰ ἑξῆς.

— Μὴ λάλει περὶ νομοθετῶν. Οἱ νομοθεταὶ εἶναι ὅλοι ἀνόητοι. Παρατήρησε. Εἶμεθα στρατιῶται. Δὲν εἶναι ἀληθές;.. Ἔ! λοιπὸν μεταβαίνομεν εἰς τὸν πόλεμον. Σὺ εἶσαι φίλος μου, σὲ ἀγαπῶ καὶ σοῦ σώζω τὴν ζωὴν. Μοὶ

δίδεται ἐν παράσημον ἐξ ἐναντίας, ὑπόθεσις ὅτι ἀγαπῶ ἑμαυτὸν πλείοτερον σοῦ, ὅπερ ἐστὶ φυσικώτερον, καὶ ὡς ἐκ τούτου δραπετεύω διὰ νὰ σωθῶ. Ἔ! τότε μὲ τουρκεκίζουσι! Ὑπάρχει νόμος ἀνοητότερος τούτου;

Ἀπάντησις κατάλληλος. — Γάλλος τις ἐκάλεσεν εἰς τὴν τράπεζάν του εὐφυῆ Γερμανόν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ συμποσίου ὁ Γερμανὸς κατὰ λάθος ὤθησε ποτήριον πλήρες οἴνου, ὅπερ ἀνετράπη ἐπὶ τοῦ τραπέζου ἀνορθώτου.

— ὦ! ὦ! ἐφώνησεν ὁ Γάλλος, εἰς τὴν πατρίδα σου λοιπὸν συνειθίζουσι ν' ἀνατρέπωσιν οὕτω τὰ ποτήρια;...

— Ὅχι, ἀπάντησεν ὁ Γερμανός, ἀλλὰ ὅταν τοῦτο συμβῇ εἰς τὴν πατρίδα μου, ὁ οἰκοδεσπότης προσποιεῖται ὅτι δὲν τὸ παρετήρησε.

Πληρογορία. — Χυδαῖός τις ὀλισθείσας ἐν Ἀθῆναις ἐπὶ φλοιοῦ πέπονος ἐρριμένου ἐν τῷ πεζοδρομίῳ, ἔπεσε χαμαί. Ἐγερθεὶς ἐκίνησεν ὑποσκάζων καὶ μετέβη παρὰ τῷ ἱατρῷ.

— Ἐπήγαινα σπῆτι μου, εἶπεν αὐτῷ, καὶ στὸ δρόμο ποῦ πήγαινα ἦτανε μιᾶ πεπονόφλουδα. Ἐγλύστρησα λοιπὸν, γιατρέ, χωρὶς νὰ τὸ θέλω καὶ ἔπεσα καὶ ἐβάρεσα τρεμερά. Δὲν ξεύρης, γιατρέ, πόσον μοῦ πονεῖ.

— Ἀλλὰ ποῦ ἐβάρεσες, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἱατρός.

— Ποῦ;... Στὸ ὑπουργεῖο τῶν οἰκονομικῶν, λίγο παρὰ κάτω.

Αἱ ἐντολαί. — Διδάσκαλός τις ἠρώτα μαθητήν.

— Πόσαι εἶναι αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ;
— Ἐξοκί.
Ὁ διδάσκαλος εἰς ἀπάντησιν ἐξυλοφόρτωσε τὸν παιδα. Ἐκάλεσε δ' ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ.
— Τί θὰ εἶπῃς σὺ; ἠρώτησε τὸν κληθέντα ὁ δαρεὶς παῖς.

— Ὅχι εἶπω ὅτι εἶσι δέκα.
— ὦ! μὴ πρὸς Θεοῦ! ἀφοῦ ἐγὼ ἔφαγα τόσο ξύλο, ποῦ εἶπα διπλαῖς ἀπὸ τῆς δέκα! τί ἄρὰ γε θὰ πάθῃς σὺ ἂν εἶπῃς, λιγώτερες;

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΤΗΛΗΝ

ΤΗΣ

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΣ

Κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ «Δεσοῦκ» ἐπιβίβασιν
καὶ τὴν εἰς Ἀμερικὴν μεταφορὰν τῆς. (α)

Σειρὰν αἰώνων ἵστατο ἐδῶ ἐκτεθειμένη·
Ἢ καταγίς κ' αἰ θάλλαι σὲ ἐπληττον δεινῶς,
Ἢ θάλασσα υπέσκαπτε τὴν γῆν σου μαινομένη,
καὶ πῆριξ σου ἐνέσκηπτε γδουπῶν ὁ κεραυνός,

Πλὴν ἀκαμπτος σὺ ἔμενες κ' ἐτόλμας ἀγερῶχος
τὸν χρόνον καὶ τ' ἀδάμαστα στοιχεῖα ν' ἀπωθῆς!
Ἄλλ' ὅμως... φεῦ! ἐπέπρωτο ἐνός τεχνίτου βρόχος
Νὰ σ' ἀναγκάσῃ, στήλη μου, νὰ κόψῃς, γὰ καμφοῆς!

Ἢ τέχνη! Ἢ εἶν' ὅμοια τὰ κατορθώματά τῆς,
Ἢν πρόκειται τοὺς γίγαντας αὐτὴ νὰ ταπεινῶς,
Ἐρρέτω καὶ ἡ πρόσδος καὶ ὅλα τὰ καλά τῆς,
Τέχνην τοιαύτην ἔπρεπεν ὁ κόσμος νὰ θρηνηῖ.

Καὶ πλέεις νῦν, ὦ στήλη μου, μακρὰν τῆς γεννετείας,
Ὅπου τὴν γῆν δὲν λούουσι τοῦ Νεῖλου τὰ νερά,
Ὅς εὐγενὴς δ' ἐξόριστος, ὡς ὄμμα μαύρης Μοίρας
Πλανᾶς' ἐπὶ τὰ ὕδατα τοῦ πόντου τὰ πικρά!

Θὰ σ' ἀνεγείρουσι δ' ἐκαί, μακρὰν τῶν Πυραμίδων,
Μακρὰν... εἰς τοὺς ἀντίποδας! ὦ στήλη ἀτυχῆς!

(α) Τοῦ ἀνωτέρω ποιήματος ἐπιτυχῆ μετέφρασαν ἐκ τοῦ χειρογράφου ἐδημοσίευσεν ἡ ἐνταῦθα ἐκδιδομένη ἀξιόλογος Γαλλικὴ ἐφημερίς Phare d'Alexandrie ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 11ης Ἰουνίου ε. ε.

Ἢ! ὅταν ὡς αἰχμάλωτον ρυμουλκούμενη σ' εἶδον,
Μ' ἐράνης γίγας μέγιστος, Τίτῶν ἄνευ φυγῆς...

Ἢπέλθε ὅμως, στήλη μου, καὶ εὐχόμεν νὰ πλεύσῃς
τὸ μέγα σου ταξείδιον χωρὶς νὰ παραθῆς,
Ὅς περ ἡ σὴ συνάδελφος καὶ σὺ νὰ δραπετεύσῃς (β),
Τρέχουσα μέγαν κίνδυνον νὰ καταποντισθῆς.

Τῆ 20 Μαΐου 1880.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ Κ'. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Φυλακὴ—ὄλακῆ.

Λύσις τοῦ Γρίφου

Ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τὰν.

Τὴν λύσιν ἀμοφοτέρων ἐπεμψε πρῶτος ὁ κ.
Παν. Ραζῆς. Ἐἶτα δὲ οἱ κκ. Ἰωάν. Χ. Κούρτε-
λης καὶ Γεώρ. Γ. Πεντάκης.

Τὴν δὲ λύσιν μόου τοῦ γρίφου ὁ κ. Σπυρ.
Μαράτος ἐκ Βίρκετ-ἐλ-Σάμπ.

ΑΙΝΙΓΜΑ Κ'.

Χώρας μιᾶς εἶμ' ὄνομα ἂν ὅμως μ' ἀποκόψῃς
τὴν κεφαλὴν, δυσεῦρετον θὰ γέινω πρᾶγμα τότε·
Ἢὰν καὶ πάλιν γράμμα ἔν ἐκ τῆς ἀρχῆς μοὶ κόψῃς,
θὰ γέινω πρᾶγμα χρήσιμον διὰ πληγᾶς. Ἄλλ' ὅτε
καὶ ἄλλο γράμμα ἀπ' ἐμοῦ σκληρῶς ἐξοβελίσῃς,
Γίνομαι τί δυσάρεστον, καὶ δὲν θὰ μὲ πολήσῃς.

(β) Ὁ; γνωστὸν ὁ ἕτερος; ὀβελίσκος; ὁ διωρηθεὶς τῆ Ἀγγλίᾳ καὶ στηθεὶς, ἐν τῇ ἐν Λονδίνῳ πλατεῖᾳ τοῦ Ναυαρχείου, ἀπωλέσθη νατὰ τὸν πλοῦν, κοπέντος τοῦ συνδέοντος αὐτὸν μετὰ τοῦ ρυμουλκοῦ ἀτμοπλοίου κάλω ἀνευρέθη δ' εὐτυχῶς μετὰ τινὰς ἡμέρας ὑπ' ἑτέρου πλοίου καὶ ἀπεδόθη τοῖς Ἀγγλοῖς.

ΓΡΙΦΟΣ ΙΣΤ'.

Κράτος Ἀμερικῆς